

Paul Faure: A la recherche du vrai Labyrinthe de Crète. (Ἀνάτυπο ἀπὸ τὰ «Κρητικά χρονικά». (Ἀναζητώντας τὸν ἀληθινὸ λαβύρινθο τῆς Κρήτης).

Στὴν σύντομη αὐτὴ μελέτη ὁ κ. Πῶλ Φώρ, μοναδικὴ αὐθεντία πλέον στὴν ἀρχαιολογία τῶν σπηλαίων τῆς Κρήτης, ἐξετάζει μὲ βάσι πόσο τὰ παλιὰ κείμενα ὅσο καὶ τὰ σπηλαιολογικὰ δεδομένα τὴν πραγματικὴ τοποθέτηση τοῦ Λαβυρίνθου στὴν Κρήτη. Ἀφοῦ ἀρχικὰ ἀποκλείει τὴν θεωρία ποὺ διατυπώθηκε πὼς ὁ Λ. εἶναι τὸ παλάτι τῆς Κνωσοῦ ἢ κανέναν ἀπὸ τὰ ἄλλα παλάτια τῆς Κρήτης, καταλήγει μὲ βάσι γλωσσολογικῆς, ἀρχαιολογικῆς καὶ φιλολογικῆς παρατηρήσεις στὸ συμπέρασμα πὼς ὁ Λ. δὲνμποροῦσε νὰ εἶναι παρὰ σπήλαιο ἢ ἄλλη κερστικὴ μορφή, τύπος λατρείας.

Διαπιστώνοντας σὲ συνέχεια πὼς ἡ τοποθέτηση τοῦ Λ. στὴν περιοχὴ τῆς Γόρτυνος ἀνάγεται στὸν 5ο μ. Χ. αἰῶνα καὶ μετέπειτα, ἀποκλείει τὴν ταύτησιν τοῦ πραγματικοῦ Λ. μὲ τὸ λατομεῖο τῆς περιοχῆς ποὺ φέρει σήμερα τὸ ὄνομα αὐτό. Μιᾶς καὶ ὁ μῦθος τοῦ Λαβυρίνθου, τοῦ Μινώταυρου καὶ τῆς Ἀριάδνης εἶναι δεμένος μὲ τὴν Κνωσοῦ συμπεραίνει θὰ πρέπει νὰ ἀναζητήσουμε τὸν Λ. σ' αὐτὴ τὴν περιοχὴ. Ἀπαριθμώντας τὰ γύρω σπήλαια καταλήγει στὸ συμπέρασμα πὼς τὸ μόνον σπήλαιον ποὺ παρουσιάζει τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀρχαίου Λ. εἶναι τὸ σπήλαιον τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς κοντὰ στὸ χωριὸ Σκοτεινὸ. Καὶ ἀναφέρει σὲ συνέχεια μιὰ σειρὰ στοιχεῖα ποὺ πείθουν πὼς τὸ σπήλαιον αὐτὸ πραγματικὰ λαβυρινθῶδες, μὲ στοιχεῖα ἀρχαίας λατρείας καὶ κερστικῆς μορφῆς ἐπεξεργασμένους ἀπὸ ἀνθρώπινο χεῖρι συγκεντρώνει ὅλα τὰ στοιχεῖα γιὰ νὰ εἶναι ὁ πραγματικὸς λαβύρινθος.

A. K. Ὁρλάνδου: Pitsō (Ἀνάτυπο στὰ ἰταλικά ἀπὸ τὸν 6ο τόμο τῆς Encyclopedia Dell' arte Antica Classica e Orientale).

Πλούσια εἰκονογραφημένη μονογραφία γιὰ τὸ σπήλαιον Σπηλιὰ τοῦ Σαφτουλῆ κοντὰ στὸ χωριὸ Πιτσᾶ τῆς Κορινθίας καὶ τὰ πλούσια ἀρχαιολογικὰ του εὑρήματα ποὺ τὰ περισσότερὰ τους βρίσκονται στὸ Ἀρχαιολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ἀθήνας καὶ στὸ Μουσεῖο τῆς Σικυώνας. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πῆλινα, χάλκινα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα ποὺ εἶχαν βρεθῆ στὸ σπήλαιον ἀναφέρονται ἰδιαίτερα οἱ χρωματιστοὶ ξύλινοι ἀναθηματικοὶ πίνακες ποὺ ἀνακαλυφθῆσαν στὸ σπήλαιον καὶ ποὺ βρίσκονται στὸ ἀρχαιολογικὸ μουσεῖο πῶν Ἀθηνῶν.

ἌΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Γ. Μαρίνου καὶ Ν. Παπάκη: Περὶ τῶν δύο μικρῶν λιμνῶν «Ζιλέρια» παρὰ τὸν Ἄλμυρὸ Θεσσαλίας (Ἀθ. 1965).

Ἐλ. Σακελλάριου - Μανέ: Συμβολὴ εἰς τὴν Γεωλογίαν τῆς περιοχῆς τοῦ κόλπου Ὁρφανοῦ Ἀνατ. Μακεδονίας (Θεσ/νίκη, 1966).

Λ. Σωτηριάδου: Μορφολογικαὶ καὶ μορφογενετικαὶ ἔρευναι εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Κρουσοβίτου παρὰ τὸ Σιδηρόκαστρον Ἀνατολικῆς Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη, 1966).